

Caracterizarea personajului Vitoria Lipan din opera Baltagul scrisa de Mihail Sadoveanu-prima parte

Personaj principal, dinamic, multidimensional, arhetipal.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje; autocaracterizare;

â€” caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial; prin nume.

Vitoria inmagazineaza experienta milenara a unei lumi de pastori, descifreaza psihologia oamenilor, in conceptia sa despre lume traditiile au un rol hotarator, citeste semnele timpului. Are o serie de virtuti: frumuseti, demnitate, inalt caracter, statornicie morala, inteligenta, perseverenta, este apriga, indarjita; posedea si attributele eroului homeric.

Portretul Vitoriei Lipan la inceput este static, obrazul ei "parca era un portret neclintit, construit din linii care sunt directionate din exterior spre interior: "Ochii ei caprai in care parca se rasfrangea lumina castanie a parului, erau dusi departe". Personajul trece printr-un proces de interiorizare, incearca sa devina fiinta launtrica: "Acei ochi aprigi si inca tineri cautau zari necunoscute".

Meditatia reclama izolarea: "In singuratatea ei, femeia cerca sa patrunda pana la el. Nu putea sa-i vada chipul". Se pune, deci, accentul pe adancimea vietii afective: "Se desfacuse incet-incet de lucruri si intrase oarecum in sine", dar aceasta interiorizare este ceruta si de un anumit ritual.

Vitoria Lipan incepe sa fie tot mai sigura ca s-a intamplat o nenorocire. Are un vis anxios, care vine sa confirme ideea mortii sotului si care anunta calatoria in cautarea celui disparut: "Se facea ca vede pe Nechifor Lipan calare, cu spatele intors catre ea, trecand spre asfintit o revarsare de ape". Moartea lui Nechifor devine certitudine si timpul isi opreste curgerea: "Timpul statu". Intre caracter si imprejurari exista subtile corespondente, caracterul modificandu-se sub influenta situatiei create.

Mortificarea este necesara in calatoria prin intunericul cu cercuri intortocheate, pentru a invinge moartea si a renaste: "Ea insa se socotea moarta, ea si omul ei, care nu era langa dansa". Motivul principal al romanului este calatoria dincolo de mormant, facuta din dorinta unei reinnoiri a vietii, prin comuniunea cu cei defuncti: "Dac-a intrat el pe celalalt tarm, oi intra si eu dupa dansul".